

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จำนวน ๓๘๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐๒ มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๒ มีการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช จำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๖ มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๒ มีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๔

๕.๑.๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๒$, S.D.=๐.๕๘๐) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

๑. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (Input) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๓๒$, S.D.=๐.๖๗๗)

๒. ด้านกระบวนการ (Process) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, $S.D. = 0.647$)

๓. ด้านผลผลิต (Output) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $S.D. = 0.852$)

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ และอาชีพของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วน การศึกษา และรายได้ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๔.๙๓๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๐๑ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๑ แสดงให้เห็นว่า เพศของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๕.๙๒๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๑๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า อายุของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๓.๑๓๐ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๗๙๒ ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๔.๑๒๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๒๘ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า อาชีพของประชาชน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๔.๓๕๘ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๖๒๘ ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า รายได้ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริม

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัญหาต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการจัดระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
๒. ผู้ดูแลเด็กส่วนมากไม่จบการศึกษาสาขาปฐมวัย ขาดประสบการณ์
๓. ผลการพัฒนาการเด็กในแต่ละด้านยังไม่น่าพอใจ
๔. แหล่งความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์น้อยเกินไป
๕. ผู้ดูแลเด็กไม่ทำการประเมินพัฒนาการเด็ก ให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอนต้องสนับสนุนงบประมาณในทุกๆ ด้าน
๒. ชุมชนควรให้ความร่วมมือต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๓. เพิ่มบุคลากรให้เพียงพอต่อการดูแลเด็ก
๔. ควรจัดสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้มีเพียงพอต่อจำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๕. ควรจัดอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) มีให้บริโภคเพียงพอและทั่วถึง
๖. ผู้ดูแลเด็กมีการแบ่งภาระรับผิดชอบเป็นสัดส่วน และมีความสามัคคีเสียสละและปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ มี ๓ ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ การวิเคราะห์ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, $S.D. = 0.580$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

๑. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (Input) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.32$, $S.D. = 0.677$) สอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด โพธิ์ชุมพล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การ

บริหารจัดการในโรงเรียนวิถีพุทธ กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองผือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๑” พบว่า การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนวิถีพุทธจะบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบดังนี้ ด้านปัจจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู จะต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีความศรัทธา ประพฤติปฏิบัติตามหลักของพุทธศาสนา โดยเฉพาะศีลห้า ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และชุมชน การบริหารจัดการศึกษา ต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้าโดยรวมทั้ง บ้าน วัด โรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์จัดทำหลักสูตร ปรับปรุงภูมิทัศน์และปรับปรุงกายภาพสิ่งแวดล้อม ด้านกระบวนการ สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการสอนตามหลักไตรสิกขาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันทุกช่วงชั้น มีการวัดผลประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีที่หลากหลาย รวมทั้งการส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติกิจกรรมทางพุทธศาสนาร่วมกับพระสงฆ์ ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ด้านผลผลิต โรงเรียนเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองผือ ๑๔ ประการ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินผลด้วย^๑

๒. ด้านกระบวนการ (Process) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๗$, $S.D.=๐.๖๔๗$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สาส์น ทำเหล็ก** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ – ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี” พบว่า สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายขั้นตอนอยู่ในระดับมาก ๕ ขั้นตอน เรียงตามลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการจัดสภาพและองค์ประกอบ ขั้นตอนสนับสนุนใกล้ชิด ขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ขั้นตอนเตรียมการและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ๑ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อมรรัตน์ แก้วมะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า ระดับกระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกขั้น โดยกระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสูงกว่าด้านอื่นๆ ระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่นๆ^๒

^๑สมคิด โพธิ์ชุมพล, “การบริหารจัดการในโรงเรียนวิถีพุทธ กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองผือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๑”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๘.

^๒สาส์น ทำเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ – ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี), ๒๕๕๙.

^๓อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”, *ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๘.

๓. ด้านผลผลิต (Output) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๐$, $S.D.=๐.๘๕๒$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ทัศนีย์ อินท๊ะสาร** ได้ศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์และการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑ พบว่า ในการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการวางแผน และเป็นผู้จัดทำกำหนดการและแผนการจัดประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอนและวัสดุที่ใช้ในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมส่วนใหญ่มีสภาพที่ใช้การได้ดี แต่ไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูผู้สอนจัดประสบการณ์และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และการจัดประเมินพัฒนาการเด็ก ใช้วิธีสังเกตระหว่งการจัดกิจกรรม สำหรับปัญหาที่พบ คือ การขาดแคลนงบประมาณ และการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง^๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุชาดา สมสวนจิต** พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมด้านทั้ง ๖ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา ๓ อันดับดังนี้ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ คงเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยไม่มีการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเคยปฏิบัติอย่างไรก็ปฏิบัติอย่างนั้น^๕

๕.๒.๒ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ และอาชีพของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ ที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วน การศึกษา และรายได้ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๔.๙๓๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๐๑ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๑ แสดงให้เห็นว่า เพศของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สาตี ทำเหล็ก** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี” พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาด

^๕ทัศนีย์ อินท๊ะสาร, “สภาพการจัดประสบการณ์และการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑”, การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๒.

^๕สุชาดา สมสวนจิต, “การศึกษาปัญหาอุปสรรคและปัจจัยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๗.

สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ เขต ๒ และเขต ๓ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน^๖ สอดคล้องกับงานวิจัยของ**อมรรัตน์ แก้วมะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา และประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่อยู่โรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน กระบวนการบริหารจัดการศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบต่างๆ ขั้นการประเมินผลการเผยแพร่ผลการดำเนินการ ขั้นการดำเนินการพัฒนา และขั้นเตรียมการ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ ๕๖.๗๐ และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๐.๓๑๘^๗ สอดคล้องกับงานวิจัยของ**พนิดา งามขุนทด** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน^๘

สมมติฐานที่ ๒ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๕.๙๒๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๑๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า อายุของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ**สาส์น ทำเหล็ก** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี” พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่

^๖สาส์น ทำเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”.

^๗อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”.

^๘พนิดา งามขุนทด, “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา”.

การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ เขต ๒ และเขต ๓ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน^๙ สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ แก้วมะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา และประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่อยู่โรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน กระบวนการบริหารจัดการศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบต่างๆ ขั้นการประเมินผลการเผยแพร่ผลการดำเนินการ ขั้นการดำเนินการพัฒนา และขั้นเตรียมการ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ ๕๖.๗๐ และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๐.๓๑๔^{๑๐} สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา งามขุนทด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน^{๑๑}

สมมติฐานที่ ๓ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๓.๑๓๐ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๗๔๒ ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาส์น ทำเหล็ก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี” พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ เขต ๒ และเขต ๓ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน^{๑๒}

^๙สาส์น ทำเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”.

^{๑๐}อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”.

^{๑๑}พนิดา งามขุนทด, “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา”.

^{๑๒}สาส์น ทำเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”.

สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ แก้วมะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา และประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่อยู่โรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน กระบวนการบริหารจัดการศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบต่างๆ ขั้นการประเมินผลการเผยแพร่ผลการดำเนินการ ขั้นการดำเนินการพัฒนา และขั้นเตรียมการ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ ๕๖.๗๐ และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๐.๓๑๔^{๑๓} สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา งามขุนทด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน^{๑๔}

สมมติฐานที่ ๔ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๑๔.๑๒๕ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๐๒๘ ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า อาชีพของประชาชน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของสาตี ท่าเหล็ก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี” พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ เขต ๒ และเขต ๓ โดยภาพรวมและรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน^{๑๕} สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ แก้วมะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา และประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

^{๑๓}อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”.

^{๑๔}พนิดา งามขุนทด, “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา”.

^{๑๕}สาตี ท่าเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”.

เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่อยู่โรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน กระบวนการบริหารจัดการศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ ขั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบต่างๆ ขั้นการประเมินผลการเผยแพร่ผลการดำเนินการ ขั้นการดำเนินการพัฒนา และขั้นเตรียมการ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ ๕๖.๗๐ และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๐.๓๑๘^{๑๖} สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา งามขุนทด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน^{๑๗}

สมมติฐานที่ ๕ พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า ๔.๓๕๘ โดยมีนัยสำคัญที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๖๒๘ ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ = ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่า รายได้ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาตี ท่าเหล็ก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี” พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต ๑ เขต ๒ และเขต ๓ โดยภาพรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน^{๑๘} สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ แก้วมะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑” พบว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษาและประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่อยู่โรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน กระบวนการ

^{๑๖}อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”.

^{๑๗}พนิดา งามขุนทด, “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา”.

^{๑๘}สาตี ท่าเหล็ก, “การศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ ๑ - ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี”.

บริหารจัดการศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบต่างๆ ขั้นการประเมินผลการเผยแพร่ผลการดำเนินการ ขั้นการดำเนินการพัฒนา และขั้นเตรียมการ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ ๕๖.๗๐ และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๐.๓๑๔^{๑๙} สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา งามขุนทด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสถาบันศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน^{๒๐}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

๑. มุ่งสู่ความเป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุ่ ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๒. เด็กเล็กทุกคนได้รับเตรียมความพร้อม มีพัฒนาการอย่างสมดุล ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ก่อนเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

๓. เสริมสร้างเด็กเล็กให้มีคุณธรรม จริยธรรม รักในประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. สร้างความร่วมมือและความเข้าใจอันดีกับผู้ปกครองของเด็กและประชาชนในชุมชน

^{๑๙}อมรรัตน์ แก้วมะ, “การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๑”.

^{๒๐}พนิดา งามขุนทด, “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา”.

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. จัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ชี้ให้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเตรียมความพร้อมของเด็ก และชักชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารและช่วยเหลือในระหว่างดำเนินการ

๒. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นระยะๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ฯ กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจและความผูกพันที่ดีต่อกันระหว่างศูนย์ฯ และชุมชน

๓. มีการประสานประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบเพื่อที่จะมีผู้เข้ามาช่วยเหลือด้านต่างๆ ได้โดยการประชาสัมพันธ์อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสาร คู่มือแผ่นพับ การออกไปเยี่ยมบ้านเด็ก ฯลฯ

๔. มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันต่างๆ ของชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันครอบครัว เป็นต้น

๕. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานทิศทางและแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองของเด็กเล็กที่จะเข้ามาบดบัง และมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. จัดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในลักษณะไตรภาคี ๓ ฝ่าย จากภาคส่วนต่างๆ คือ ภาคประชาชน หรือผู้แทนชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการและผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

๒. ควรศึกษาระดับความรู้ความสามารถของครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์

๓. การประยุกต์ใช้หลักธรรมในการสอนของครูผู้ดูแลเด็กของการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์